

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**XVII Міжнародної студентської
наукової конференції
«Спорт та сучасне суспільство»**

Київ 2024

УДК:

796:316.3(063)

Спорт та сучасне суспільство: Збірник тез доповідей XVII Міжнародної студентської наукової конференції, 07 травня 2024 року [Електронний ресурс]. – К., 2024. – 67 с.

У збірнику представлені тези з питань: актуальні проблем підготовки спортсменів, соціальні та організаційно-управлінські аспекти розвитку сучасного спорту. Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Арехова Т. О., спеціаліст відділу сучасних бібліотечних технологій

Бабенко Д. С., викладач

Байрачний О. В., канд. наук з фіз.виховання і спорту, доц.

Белікова М. В., канд. мед. наук, доц.

Бобровник В. І., д-р наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Борисова О. В., д-р. наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Василенко М. М., д-р пед. наук, проф.

Волський Д. С., д-р філософії з фіз. культури і спорту

Гринь О. Р., канд. пед. наук, проф.

Дяченко А. Ю., д-р наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Кашуба В. О., д-р наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Кропивницька Т. А., канд. наук з фіз.виховання і спорту, доц.

Максимова Ю. А., канд. наук з фіз.виховання і спорту, доц.

Маринич В. Л., канд. наук з фіз.виховання і спорту, доц.

Олешко В. Г., д-р наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Пастухова В. А., д-р мед. наук, проф.

Петровська Т. В., канд. пед. наук, проф.

Приймак М. М., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.

Прокопенко А. О., д-р філософ. з фіз. культури і спорту

Салямін Ю. М., канд. пед. наук, доц.

Соронович І. М., канд. наук з фіз.виховання і спорту, доц.

Степанюк О. В., викладач

Футорний С. М., д-р наук з фіз.виховання і спорту, проф.

Шитікова Є. А., викладач

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату Unicheck.

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 11 від 07.05.2024 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛІ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

ASHERMANN B., МУТКО А., ЗНУНАЦІЛОВА L., NAGORNA V. OBJECTIVE BIOMECHANICAL INDICATORS: ASSESSING SYMMETRY OF KNEE JOINT ANGLE CHANGES IN BARBELL SQUAT EXERCISE FOR ATHLETE TECHNICAL EFFICIENCY	6
БЛИК С., КОГУТ І. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНИХ І ФІЗИЧНИХ ПОРУШЕНЬ СПОРТСМЕНІВ З ВАДАМИ ЗОРУ	8
БУГЕРА Д., УЛАН А. ПРОЯВ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ СЕРЕД ПРОВІДНИХ ФУТБОЛІСТІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022)	10
ГАК А., ПЕТРЕНКО Г. МАТЕРІАЛЬНІ ВИНАГОРОДИ ЯК ЧИННИК ЗНИЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ	12
ДАВИДЕНКО Д., КОНОВАЛ Ю. ОПТИМІЗАЦІЯ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВЕЛОСИПЕДИСТІВ ГРУПИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКІЛ	14
ДОЛГОПОЛОВ А., ЗЕМЦОВА І. ДИНАМІКА АНТИОКСИДАНТНОЇ ЗДАТНОСТІ КРОВІ СПОРТСМЕНІВ ПІД ВПЛИВОМ ТЕСТОВИХ НАВАНТАЖЕНЬ	16
ДОМБРОВСЬКА І., ОЛЕШКО В. ДИНАМІЧНА СТРУКТУРА ТЕХНІКИ РИВКА У КВАЛІФІКОВАНИХ ВАЖКОАТЛЕТІВ	18
ЗАКОРКО А., СЕМЕНЕНКО В., ЗАКОРКО І. ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В БОРТБІ САМБО І ДЗЮДО З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	20
ЗЛОЧЕВСЬКА В., САЛЯМІН Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ МАЙСТЕРНОСТІ РОБОТИ ГІМНАСТОК ЗІ СТРІЧКОЮ У ХУДОЖНІЙ ГІМНАСТИЦІ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ	22
ІВАНЧИШИНА К., МАКСИМОВА Ю. ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА У МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ СТІЙКАМ НА РУКАХ ГРУП ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В СПОРТИВНІЙ ГІМНАСТИЦІ	24
КОРМАН Ш.-А., ЛУК'ЯНЦЕВА Г. МІКРОЦИРКУЛЯЦІЯ КРОВІ В М'ЯЗОВИХ ТКАНИНАХ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНОЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ	26
МАКСИМОВ С., ГУЗЕНКО Л., МАКСИМОВА Ю. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КЛІМАТУ В АКРОБАТИЧНОМУ СКЛАДІ З УРАХУВАННЯМ ОСОБИСТІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК АКРОБАТОК	28
МАЧЕШИЧ Є., ОБРАЖЕЙ О. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ ПЛАВАННЯМ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	30
МІКУШЕВ О., ШУТОВА С. ПСИХОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ РІЗНИХ АМПЛУА	32
МОЦПАН А., ЯРХО О., КРИВОШЕЄВ Д., КРАСОВСЬКА Г., ДЗЮБЕНКО Н. МОРФОМЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СПОРТСМЕНІВ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ ТА КИЄВА, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ СУЧАСНИМ П'ЯТИБОРСТВОМ	34

ПРОЯВ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ СЕРЕД ПРОВІДНИХ ФУТБОЛІСТІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022)

Бугера Д., Улан А.

Національний університет фізичного виховання та спорту України, Київ, Україна

Вступ. Існує значна кількість даних [1, 3], що свідчать про роль видів асиметрій у спортивній діяльності, їх своєрідну динаміку в процесі тренування. Для спортивних педагогів особливий інтерес викликає моторна асиметрія, яка впливає на технічні показники в обраному виді спорту [4]. У футболі асиметрія може служити орієнтиром при виборі спортсменом його ігрової позиції [1]. Проте, зважаючи на розмаїття та розбіжність думок стосовно прояву та застосування функціональної асиметрії в різних видах спорту, дана тема є актуальною для більш глибокого вивчення.

Мета дослідження: дослідити прояв моторної асиметрії нижніх кінцівок серед футболістів високого класу.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури та матеріалів мережі Інтернет, метод синтезу та аналізу, відео-аналіз, методи математичної статистики. В дослідженні проаналізовані дані 176 футболістів з 16 команд, які прийняли участь у Чемпіонаті світу-2022.

Результати дослідження. Один з прикладів використання функціональної асиметрії в футболі – це визначення та урахування моторної асиметрії (домінуючої руки або ноги спортсмена). Нещодавній чемпіонат світу з футболу дозволив проаналізувати склади команд, які вийшли з групового етапу змагань та боролися за чемпіонство у стадії на вибування. Проаналізувавши 16 команд, маємо результати щодо кількості футболістів відповідно до їх схильності до володіння однією з кінцівок в ході гри.

Так, визначено 127 гравців (72 % випробуваних), які виконували техніко-тактичні дії протягом гри правою ногою, 42 гравці (24 % випробуваних) віддають перевагу у володінні лівій нозі в ході гри та 7 випадків (4 % випробуваних), коли спортсмени однаково успішно виконували прийоми та дії обома ногами, що може свідчити про їх амбідекстрію. Слід зазначити що в кожній збірній грає хоча б один гравець з лівосторонньою асиметрією. В деяких збірних командах країн, таких як: Японія, Південна Корея, Польща, Франція та Хорватія наявні спортсмени з амбідекстрією нижніх кінцівок. При чому в складі Хорватії та Південної Кореї - 2 таких гравці, що вважається дуже рідкісним явищем у спорті, так як кількість амбідекстрів у світі не перевищує 1 % від всього населення планети (рис. 1).

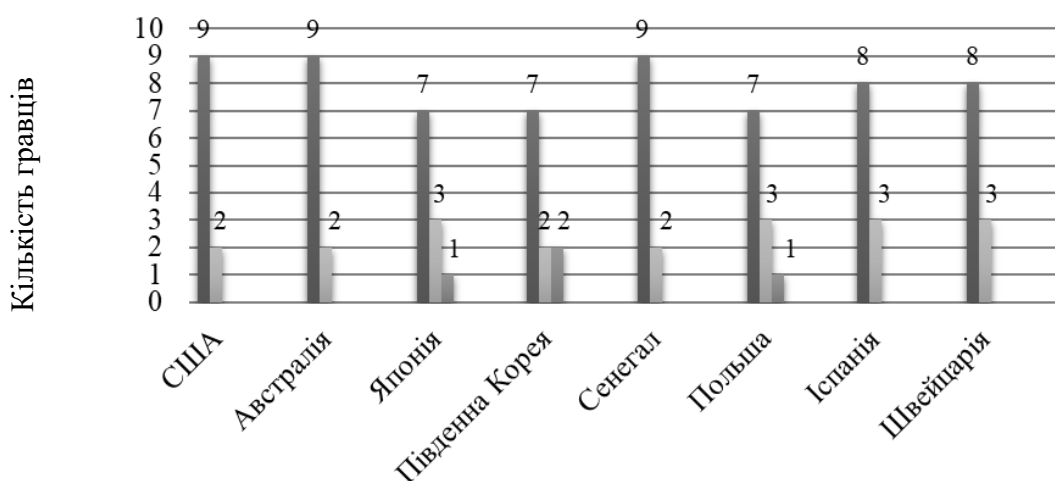

Рисунок 1 – Співвідношення кількості гравців з різними проявами моторної асиметрії нижніх кінцівок у командах країн, які завершили участь в 1/8 Чемпіонату Світу з футболу 2022: ■ - правші; □ - лівші; ■ - амбідекстри

Аналізуючи склади збірних команд, які вийшли до 1/4 чемпіонату, було виявлено, що найбільше футболістів з ведучою лівою ногою в таких командах таких країн як Марокко, Франція та Англія – по 4 шульги в складі кожної команди (рис. 2). Натомість найменшу кількість лівшів мають в своєму складі команди Хорватії та Португалії. Проте, хорвати можуть нівелювати відсутність лівшів наявністю амбідекстрів, які можуть виконувати дії обома ногами успішно.

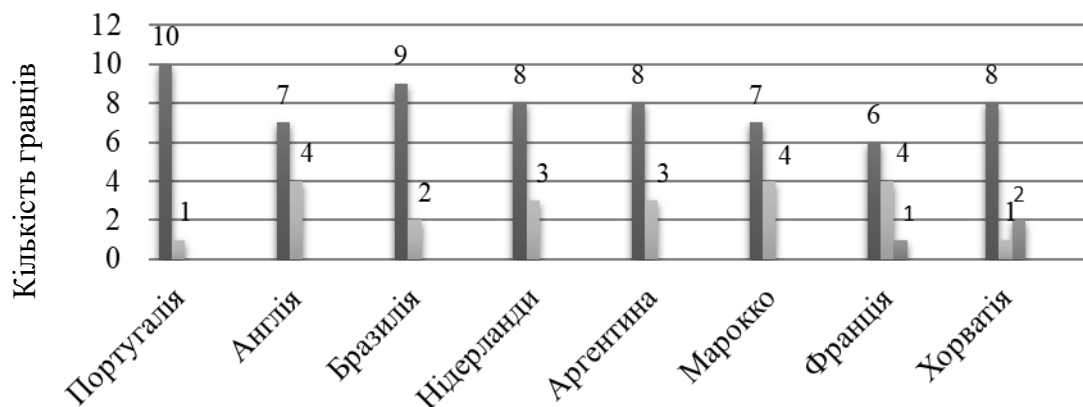

Рисунок 2 – Співвідношення кількості гравців з різними проявами моторної асиметрії нижніх кінцівок у командах країн, які завершили участь в 1/4 Чемпіонату Світу з футболу 2022: ■ - правші; ■ - лівші; ■ - амбідекстри

Обговорення. Відомо, що домінуюча сторона мозку відповідає за контроль за відповідною стороною тіла [1, 4]. Тому, знання, яка сторона є домінуючою для спортсмена можуть бути корисними для тренування та розвитку моторних навичок [3]. Формування складу команди з урахуванням моторної асиметрії футболістів може бути корисним для тренера, даючи йому можливість включати до складу команди гравців з різною моторною асиметрією для забезпечення різноманітності технічних дій і тактичної переваги для команди загалом [1, 3].

Висновок. За результатами дослідження можна засвідчити наступне співвідношення спортсменів-професіоналів, які спеціалізуються у футболі, з різними проявами моторної функціональної асиметрії нижніх кінцівок: серед 100% гравців близько 24% віддають перевагу до володіння лівою ногою, 72% – правою та 4% виконують техніко-тактичні дії лівою та правою ногою. Отже, кожен третій гравець в своїй змагальній діяльності виконує прийоми та дії лівою ногою, що дає змогу тренерам для використання варіативних тактичних схем.

Список використаних джерел.

1. Улан А. М., Кос Р. С., Бугера Д. О. Характерні особливості змагальної діяльності кваліфікованих футболістів з урахуванням їх генетичної схильності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. пр. / за ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. Вип. 8 (168) 23. С. 153-157.
2. Улан А., Шинкарук О. Функціональна асиметрія в спорті: особливості проявлення и підходи к использованию в процессе ориентации подготовки фехтовальщиков. Наука в олимпийском спорте. 2019; 1:24-35. DOI:10.32652/olympic2019.1_4
3. Чуприков А. П., Волков Е. А. Проблемы леворукости. Учебное пособие. Атолл: Николаев, 2004. 87 с.
4. Шинкарук О. А., Улан А. Функціональна асиметрія і орієнтація підготовки фехтувальників: монографія. К.: НУФВСУ, вид-во «Олімпійська літ.», 2021. 148 с.